

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
طرح دوره نظری و عملی *Course plan*

عنوان درس: پرستاری سالمندی (۳) مسائل و مشکلات اجتماعی دوره سالمندی
نوع و تعداد واحد (نظری/عملی): ۱/۵ واحد نظری
دروس پیش نیاز: اپیدمیولوژی در سالمندی، بررسی وضعیت سلامت سالمند، داروشناسی سالمندی و فرآورده های مکمل
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری سالمندی، کارشناسی ارشد، ترم ۳
نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶
زمان کلاس: سه شنبه ها ۱۶-۱۴
مکان کلاس: شماره ۲۹
مسئول درس: دکتر ماهرخ کشوری
شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۶۳
مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - دفتر مجله - دو شنبه ها ۱۶-۱۴
Email: keshvari@med.mui.ac.ir
اساتید درس: خانم ها دکتر کریمی، دکتر ماهرخ کشوری

شرح درس:

این درس منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری سالمندی به مددجویان دارای مشکلات اجتماعی و بهبود تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت مددجو به روند معمول زندگی و فعالیتهای اجتماعی و ارتقاء کیفیت زندگی وی خواهد شد. نظر به نقش پرستار متخصص سالمندی به عنوان عضو تیم سلامت سالمندی و توانبخشی ضروری است که وی با مبانی آسیب های اجتماعی اعم از: از دست دادن نقش ها و کارکردهای اجتماعی، اختلال در روابط بین فردی، تنهایی و انزوای اجتماعی، بازنشستگی، فقر، عدم رسیدگی و غفلت (Neglect) و سوء رفتار از سوی اعضاء خانواده (Domestic Abuse) و روش های مدیریت آنها آشنا گردد.

*هدف کلی دوره:

دانشجو قادر خواهد بود مسائل و مشکلات اجتماعی شایع در سالمندان را مورد بررسی و تشخیص قرار داده و با استفاده از دانش تخصصی در این حوزه، با کاربرد فرایند و ارائه راهکارها و مداخلات پرستاری مناسب، دستیابی به برایندهای مورد انتظار حاصل گردد.

*اهداف اختصاصی دوره :

در پایان این درس انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

۱- عوامل خطر و چالش های بهداشت روابط اجتماعی در دوره سالمندی را شرح دهند.

- ۲- فرایند پرستاری در اختلال در فرایندهای ارتباطات خانوادگی مددجوی سالمند را شرح دهند.
- ۳- اصول آموزش به خانواده سالمند را در جهت ارتقاء کیفیت زندگی اجتماعی وی شرح دهند.
- ۴- فرایند پرستاری در زمینه از دست دادن نقش ها و افت کارکردهای اجتماعی سالمند را توضیح دهند.
- ۵- فرایند پرستاری در زمینه اختلال در روابط بین فردی، تنهایی و انزوای اجتماعی سالمند را شرح دهند.
- ۶- فرایند پرستاری در زمینه تطابق با جابجائی های اجباری در محل سکونت (Relocation Stress Syndrome) را توضیح دهند.
- ۷- فرایند پرستاری در مورد مراقبت مددجوی سالمند دچار فشار و فرسودگی نقش (Role Strain) را تشریح کند.
- ۸- مداخلات پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری در پدیده Ageism را توضیح دهد.
- ۹- اهمیت و جایگاه خانواده در مراقبت از سالمندان را تشریح کند.
- ۱۰- انواع فعالیت های اجتماعی سالمندان (داوطلب، خیریه، مردم نهاد و ...) را توضیح دهد.
- ۱۱- نقش مشارکت سالمندان در تحکیم ساختار خانواده را تبیین کند.
- ۱۲- راهکارهای مقابله با پدیده شکاف بین نسلی (Inter- generation Gap) را شرح دهد.
- ۱۳- در خصوص منابع حمایت اجتماعی موجود برای سالمندان، به آنها مشاوره دهد.
- ۱۴- شاخص های سالمندی و شاخص های اجتماعی و انسجام اجتماعی را بیان کند.
- ۱۵- کاربرد اینترنت و فناوری های جدید برای ارتقاء شبکه اجتماعی سالمند را توضیح دهد.
- ۱۶- تعیین کننده های اجتماعی موثر بر سلامت (سیاست های اجتماعی و سالمندی، بازنشستگی، پدیده فقر و مشکلات اقتصادی، تبعیض ها و نابرابریهای اجتماعی و ...) را شرح دهد.

روش تدریس:

- روش سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ
- بحث گروهی
- مطالعات انفرادی دانشجویان، یادگیری مبتنی بر خودراهبری دانشجو
- یادگیری مشارکتی و مطالعه منابع تعیین شده
- بحث و کار گروهی

مسئولیت های فراگیران :

- حضور بموقع در جلسه درس
- قبل از شروع هر جلسه درس مطالعه مقدماتی در رابطه با موضوع درس انجام دهند.
- مشارکت فعال در فرایند یاددهی - یادگیری در طی جلسات (مانند گوش دادن فعال، مشارکت در پرسش و پاسخ ها)
- آمادگی و انجام به موقع تکالیف یادگیری و گزارشات شفاهی در هر جلسه
- شرکت در آزمونهای مرحله ای و پایانی

قوانین و مقررات کلاس:

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
- بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.

الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

○ سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجو در کلاس درس:

- حضور به موقع و بدون غیبت در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.
- به منظور یادگیری مؤثر این درس، مشارکت فعال دانشجویان ضرورت دارد.
- از دانشجویان انتظار می رود قبل از شروع کلاس در خصوص عنوان درس، مطالعه قبلی داشته باشند.
- گوشی های تلفن همراه در طول کلاس خاموش یا در حالت پرواز باشد و فقط با هماهنگی استاد و در خارج از محیط کلاس به تلفن های بسیار اضطراری پاسخ داده شود.
- انجام فعالیتهای یادگیری، نظیر انجام تکلیف، شرکت در آزمون، و بحث و گفتگو به منزله حضور دانشجو در کلاس درس محسوب میشود.
- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان، طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، و آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف در زمان مقرر (سمینار فردی)	۶
۲	مشارکت فعال در بحث های کلاس (سمینار گروهی)	۶
۳	حضور به موقع در کلاس	۲
۴	امتحان پایان ترم	۶

منابع اصلی:

۱. Kennedy-Malone L, Martin-Plank L, Duffy E. Advanced practice nursing in the care of older adults. FA Davis; ۲۰۲۳ Oct ۳۱.
۲. Charlotte, Eliopoulos, Gerontological Nursing : Lippincott Williams & Wilkins. Last edition
۳. Mayer H. Brenna; et al. "Better Elder Care. A Nurse's Guide to Caring for Older Adults". New York: Springhouse Co, Last edition.
۴. Meridean L. Maasl; et al " Nursing Care of Older Adults. Diagnoses, Outcomes & Interventions; Mosby Co. Last edition.
۵. Redfern SJ, Ross FM. Nursing older people. Churchill Livingstone.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

۱. <http://www.nursing.umn.edu/Hartford/facultyteachingresources/gerojournals/home.html>
۲. Geriatric Nursing Journal of Gerontological Nursing <http://www.jognonline.com/>
۳. Research in Gerontological Nursing <http://geronurseresearch.com/>
۴. http://nursing.uc.edu/centers/aging_with_dignity/exploring_aging/gero_gems.html

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: پرستاری سالمندی (۳) مسائل و مشکلات اجتماعی دوره سالمندی **نیمسال:** اول سال ۱۴۰۵-۱۴۰۶

ساعت کلاس: ۱۶-۱۴ **مکان کلاس:** شماره ۲۹

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس
۱	۱۴۰۵/۰۶/۳۱	- معرفی طرح درس ، انتظارات و چگونگی تدریس و ارزشیابی و.....	مطالعه شناسنامه درس	دکتر کشوری
۲	۱۴۰۵/۰۷/۰۷	-مروری بر عوامل خطر و چالش های روابط اجتماعی در دوره سالمندی	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۳	۱۴۰۵/۰۷/۱۴	-فرایند پرستاری در اختلال در فرایندهای ارتباطات خانوادگی مددجوی سالمند -اصول آموزش به خانواده سالمند را در جهت ارتقاء کیفیت زندگی اجتماعی -فرایند پرستاری در مورد مراقبت مددجوی سالمند دچار فشار و فرسودگی نقش (Role Strain)	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۴	۱۴۰۵/۰۷/۲۱	-فرایند پرستاری در زمینه اختلال در روابط بین فردی، تنهایی و انزوای اجتماعی (Social Isolation) سالمند -مداخلات پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری در پدیده Ageism	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۵	۱۴۰۵/۰۷/۲۸	-فرایند پرستاری در زمینه از دست دادن نقش ها و افت کارکردهای اجتماعی سالمند	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۶	۱۴۰۵/۰۸/۰۵	- فرایند پرستاری در زمینه از دست دادن نقش ها و افت کارکردهای اجتماعی سالمند	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۷	۱۴۰۵/۰۸/۱۲	- فرایند پرستاری در پدیده غفلت (Neglect) از سالمند -فرایند پرستاری در پدیده سوء رفتار (abuse) با سالمند	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۸	۱۴۰۵/۰۸/۱۹	- اصول ایمن سازی محیط بویژه منزل برای سالمندان	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۹	۱۴۰۵/۰۸/۲۶	-نقش مشارکت سالمندان در تحکیم ساختار خانواده -پدیده شکاف بین نسلی (Inter Generation Gap)	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری

۱۰	۱۴۰۵/۰۹/۰۳	-شاخص های سالمندی و شاخص های اجتماعی /منابع حمایت های اجتماعی برای سالمندان	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کریمی
۱۱	۱۴۰۵/۰۹/۱۰	-تعیین کننده های اجتماعی موثر بر سلامت (سیاست های اجتماعی و سالمندی، بازنشستگی)	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کریمی
۱۲	۱۴۰۵/۰۹/۱۷	- تکنولوژی و سالمندان (استفاده از وسایل الکترونیک ، اینترنت و شبکه های اجتماعی	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کریمی
۱۳	۱۴۰۵/۰۹/۲۴	-فرایند پرستاری در زمینه تطابق با جابجائی های اجباری در محل سکونت (Relocation Stress Syndrome)	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کریمی

لینک کلاس مجازی:

<https://meet.mui.ac.ir/elderly۳/>

تاریخ امتحان میان ترم

تاریخ امتحان پایان ترم (بر اساس تقویم آموزش)